

Wdrożenie globalnego systemu zarządzania energią

Case Study

Global Wood Concept Ltd.

Fabryka mebli w Toronto jako pierwsza w Kanadzie otrzymała certyfikat ISO 50001

Studium przypadku	
Przedsiębiorstwo	Produkcja mebli biurowych
Lokalizacja	Toronto, Ontario
System zarządzania energią	ISO 50001
Główne cele wdrożenia systemu	Zmniejszenie zużycia energii
Główne obszary wdrożenia	Poprawa efektywności energetycznej w zakresie eksploatacji i produkcji w pierwszej kanadyjskiej firmie meblarskiej poddanej certyfikacji
Branża	Meble biurowe
Przewidywane oszczędności w roku 2015	93 147 kWh
Liczba pracowników	150 – 200
Źródła energii	Elektryczność, gaz ziemny, woda
Cele dla systemu zarządzania na rok 2015	5% obniżenie zużycia energii zużywanej na sztukę produktu
Okres zwrotu	7 lat

Wymiana szlifierki HOLZMA: Szlifierka o mocy 30 KM pracowała przez 18 godzin na dobę podczas gdy wykorzystywana była przez 35% tego czasu. Zastąpiła ją pokazana na zdjęciu powyżej gilotyna pneumatyczna, która pracuje tylko kiedy jest potrzebna. Szacowane roczne oszczędności: 41 355 kWh (6 616 \$/rok).

Standardy certyfikacji systemu zarządzania energią CAN/CSA ISO 50001

Standard zarządzania energią ISO 50001 pomaga zwiększyć efektywność energetyczną, zmniejszyć koszty oraz poprawić bilans energetyczny w przedsiębiorstwie. Bazuje on na elementach wspólnych dla wszystkich standardów ISO (9001 – zarządzanie jakością i 14001 – zarządzanie środowiskowe) integrując zużycie energii poprzez poprawę efektywności istniejących procesów zużywających energię. Sama idea opiera się na cyklu zaplanuj-wykonaj-sprawdź-popraw, który obejmuje zarówno aspekty techniczne jak i związane z zarządzaniem.

Przegląd systemu ISO 50001

Dla firmy *Global Wood Concept Ltd.* z siedzibą w Toronto uzyskanie certyfikatu ISO 50001 – System zarządzania energią w 2015 r. było logiczną konsekwencją w dbaniu o zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa. Do roku 2014 *Global* wdrożyło wiele działań poprawiających efektywność energetyczną co było solidną bazą dla przeprowadzenia certyfikacji ISO (w przedsiębiorstwie wdrożone już były standardy ISO 9001 -zarządzanie jakością i ISO 14001 – zarządzanie środowiskowe).

W tym samym czasie branża meblarska w Kanadzie coraz bardziej odstawiała od nowoczesnych standardów znanych z innych krajów, dlatego aby pozostać konkurencyjnym na światowym rynku *Global Wood Concept* postanowiło wdrożyć system ISO 50001. Zmniejszenie zużycia energii w latach 2014-15 (kiedy wdrażany był system ISO 50001) wyniosło 234 688 kWh co przyniosło oszczędności 37 546 \$.

Korzyści biznesowe

Od kiedy *Global Wood Concept* zaczęło tworzyć formalnie system zarządzania energią poprzez wdrożenie standardu ISO 50001, w przedsiębiorstwie przeprowadzono szereg modernizacji które wspólnie umożliwiły osiągnięcie tak dużych oszczędności:

„Każdy pracownik od hali produkcyjnej, aż po sam szczyt przedsiębiorstwa musi wiedzieć jaki jest plan. Po części jest to gra psychologiczna. Każdy musi być świadomym użytkownikiem energii.”

-Vladimir Rabinovitch, Project Manager, Inżynier produkcji

Project	Szacunkowe roczne oszczędności	
	(kWh)	(\$)
Zastąpienie montażowych wiertarek na sprężone powietrze narzędziami akumulatorowymi	36 832	5 893
Modernizacja drukarki do etykiet poprzez zastosowanie osprzętu energooszczędnego	6 521	1 043
Wymiana oświetlenia w wysokich pomieszczeniach na LED-owe	123 276	19 724
Zastosowanie reduktorów ciśnienia w układach sprężonego ciśnienia	17 360	2 777
Wymiana frezarki HOLZMA	41 355	6 616
Zastosowanie LED-owego oświetlenia zewnętrznego	9 344	1 493
ŁĄCZNIE	234 688	37 546

Profil Przedsiębiorstwa

Global Wood Concept Ltd. jest firmą z Toronto która projektuje i produkuje meble biurowe wysokiej jakości pod typowe i nietypowe zabudowy. Założona w roku 1986, jest członkiem *The Global Group* i wysyła około 700 sztuk produktu dziennie dla klientów w Kanadzie i USA.

Z kadrą ponad 150 pracowników *Global Wood Concepts* sprzedaje swoje produkty głównie poprzez kanały dystrybucyjne, rzadziej w sprzedaży detalicznej. Typowymi klientami są najemcy biurów, samorządy i obiekty rządowe, szkoły, uniwersytety, czy więzienia, dla których przygotowywane są indywidualne zamówienia. Przedsiębiorstwo realizuje je w ciągu pięciodniowego tygodnia pracy w zakładzie o powierzchni 5 574 m². Tak szybka obsługa jest największą zaletą *Global Wood Concepts* w rywalizacji z zagranicznymi konkurentami.

Aspekt biznesowy w zarządzaniu energią

Konkurencja na rynku meblarskim jest bardzo duża. Według kanadyjskiego rankingu producentów i eksporterów, w branży meblarskiej, Kanada pozostaje w tyle za Stanami Zjednoczonymi i wieloma innymi krajami (plasuje się na 13 pozycji spośród 20 krajów ujętych w zestawieniu). Częściowo większe wskaźniki zużycia energii wynikają z faktu, iż zagraniczni konkurenci wykorzystują bardziej efektywne technologie zużywające mniej energii w przeliczeniu na sztukę produktu.

Dla przykładu - kanadyjski wytwórca taki jak *Global Wood Concepts* prowadzi dział cięcia i obróbki brzegów przy zatrudnieniu 50 pracowników i dwóch zmianach, żeby wyprodukować 4 000 sztuk

dziennie. Konkurencyjna firma w Niemczech potrzebuje do tych samych celów 10 pracowników i dwa roboty. Produktywność jest 10-krotnie wyższa, a zużycie energii znacznie mniejsze.

Aby nawiązać walkę z konkurencją *Global Wood Concepts* stale szuka sposobów na zwiększenie wydajności i obniżenie kosztów. Na długo zanim ISO 50001 pojawiło się w zasięgu przedsiębiorstwa, jednym z projektów było wdrożenie systemu Lean management jako metody systematycznego eliminowania strat. Znaczący postęp miał miejsce w okresie 2006-2012, po którym zaczęto rozważać możliwość przeprowadzenia certyfikacji ISO 50001.

Droga do sukcesu

- Dla *Global Wood Concepts* kluczowe było wyznaczenie lidera energetycznego – osoby, która zajmowała się kwestiami efektywności energetycznej od roku 2006, aż do momentu uzyskania certyfikatu w 2015 roku. Bardzo istotna była ciągłość współpracy z jedną osobą.
- Decydujące było również zaangażowanie Zarządu. Bez przychylności „z góry” lider energetyczny nie zrobiłby milowego kroku jakim był pierwszy certyfikat ISO 50001 dla firma meblarskiej w Kanadzie.

Rozwój i wprowadzenie systemu zarządzania energią

Wprowadzanie kultury poszanowania energii poprzez ISO 50001

Doświadczenie przedsiębiorstwa z wdrażaniem ISO 50001 to stopniowa zmiana kultury produkcji i trwały sukces. Przygoda zaczęła się w 2006 roku kiedy po raz pierwszy jako priorytet postawiono sobie zarządzanie energią i odpadami. Inżynier produkcji *Global Wood Concepts* zaobserwował, że przedsiębiorstwo produkowało miesięcznie 50 ciężarówek odpadów w postaci płyty wiórowej co kosztowało tysiące dolarów. Opracował plan mielenia odpadu i sprzedawanie go jako ekologiczny opał dla domów. Sukces był zaskakujący. Od tego momentu przedsiębiorstwo skupiło się na eliminowaniu odpadów ze wszystkich obszarów produkcji.

Modernizacja oświetlenia

Pierwszym przedsięwzięciem wprowadzającym znaczącą poprawę w wykorzystaniu energii była modernizacja oświetlenia w 2006 roku. Stare, mało wydajne, metahalogenowe oświetlenie wysokich pomieszczeń zostało w całej fabryce zastąpione oświetleniem fluorescencyjnym. Projekt był prosty w implementacji, a efekty pojawiły się niemalże z dnia na dzień. „Ten szybki sukces pomógł zyskać przychylność zarządu i przeprowadzić dalsze modernizacje” mówi Vladimir Rabinovitch, menadżer projektu i inżynier produkcji.

Remont systemu grzewczego

W 2009 roku *Global Wood Concepts* przeprowadziło gruntowny remont przestarzałego systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej, który był niemodernizowany od lat 60. Modernizacja była kosztowna, ale sprawność systemu wynosiła ok. 40%. „Zły stan pozwalał osiągnąć dobry okres zwrotu więc uznaliśmy to za logiczny następny krok” mówi Rabinovitch. Projekt uzyskał wsparcie od programu termomodernizacji saveONenergy, przedsiębiorstwa energetycznego Enbridge (4 480 \$) oraz władz odpowiedzialnych za zasoby naturalne i leśnictwo w prowincji Ontario (21 910 \$), co było bardzo dużą zachętą.

Reorganizacja pracy maszyn

W 2010 roku *Global Wood Concepts* postanowiło przyjrzeć się pracy swoich maszyn. Wsparcie od dystrybutora energii - firmy Toronto Hydro (16 785 \$) i Kanadyjskiego Ministerstwa Zasobów Naturalnych pozwoliło osiągnąć korzystny okres zwrotu.

Wymiana wkrętarek na sprężone powietrze: Na zdjęciu powyżej widoczna jest stacja ładowania urządzeń akumulatorowych, które zastąpiły poprzednie mniej efektywne rozwiązanie. Szacowane roczne oszczędności to 36 832 kWh i 5 893 \$.

Modernizacja urządzeń

W 2014 roku podjęto decyzję o zamianie wkrętarek na sprężone powietrze urządzeniami akumulatorowymi. Był to krok, który spotkał się z dużym oporem ze strony pracowników - niektórzy z nich pracowali z poprzednimi maszynami przez 25 lat. „Teraz wszyscy się przekonali, bo nowe narzędzia są prostsze w obsłudze i bezpieczniejsze” twierdzi Rabinovitch. Roczne oszczędności to 36 832 kWh i 5 893 \$, co daje 2-letni okres zwrotu.

„Kiedy zaczynasz analizować swój sukces zaczynasz następny projekt, a po nim następny. Dla nas ten proces był najważniejszy przy przechodzeniu przez certyfikację ISO 50001”

-Rabinovitch

Wdrożenie systemu zarządzania energią

Kiedy ISO 50001 pojawiło się w 2011 roku zespół *Global Wood Concepts* zaczął szukać sposobu, żeby sformalizować wysiłek włożony w procesie certyfikacji. W tamtym czasie w przedsiębiorstwie panowało przekonanie, że standard ISO 50001 jest możliwy do osiągnięcia jedynie w dużych korporacjach. Mimo

tego, w 2014 r. Rabinovitch wraz ze swoim zespołem zebrali dużą ilość danych, policzyli okres zwrotu inwestycji i zbudowali biznesplan, aby przedstawić go Zarządowi.

Obliczenia wykazały, że koszty inwestycyjne związane z certyfikacją wyniosłyby blisko 150 000 \$, jednak z dotacją w wysokości 40 000 \$, stanie się pierwszą firmą meblarską w Kanadzie która posiada certyfikat ISO 50001 stało się możliwe.

Podjęcie decyzji

Na początku najważniejsza była zgoda Zarządu. Prezes przyznał środki finansowe i kadrowe na przeprowadzenie certyfikacji ISO 50001 co zostało ogłoszone wszystkim pracownikom. Od tego momentu nie było już drogi odwrotu. Przedsiębiorstwo zaczęło budować wszechstronny i zrównoważony system zarządzania energią certyfikowany przez ISO.

„Dopóki zarząd nie jest zdecydowany, marnujemy czas. Potrzebne jest wsparcie finansowe, kadrowe i techniczne. Pojedynczy lider energetyczny nie jest w stanie zrobić całej pracy potrzebnej przy certyfikacji”

-Rabinovitch

Audyt energetyczny

Po akceptacji zarządu *Global Wood Concepts* skontaktowało się z kilkoma firmami audytorskimi i ostatecznie zdecydowało się na usługi *Impact Energy Services Inc.* W roku 2015 *Impact Energy* przeprowadziło wszechstronny audyt omawiający profil energetyczny i zestawienie możliwych modernizacji. Tego typu dokument jest niezbędny przy ocenie efektywności energetycznej przedsiębiorstwa (zużycia energii, strat energii, liczbie odbiorców) oraz dla stworzenia ogólnego przeglądu gospodarki energetycznej w przedsiębiorstwie jak i bazowego poziomu wykorzystania energii. Tego typu audyt może być bezcenny. „Kluczowym etapem było pozyskanie wsparcia od rządu” twierdzi Rabinovitch. „Było to konieczne dla pozyskania przychylności zarządu, który miał podjąć decyzję o przekazaniu kadr, czasu i pieniędzy”.

Wsparcie wysokości 40 000 \$ od Kanadyjskiego Ministerstwa Zasobów Naturalnych dla firm chcących wdrożyć ISO 50001 było ważną zachętą. Dodatkowo *Toronto Hydro* wzięło na siebie 50% kosztów audytu energetycznego poprzez program termomodernizacji *saveONenergy*. „Dzięki decyzji zarządu mogliśmy pozyskać pieniądze niezależnie od oszczędności energii – to był punkt zwrotny”.

Stworzenie zespołu zarządzania energią

Global Wood Concepts w 2014 roku ustanowiło spotkania zarządu energetycznego, na których cały zarząd i kadra menadżerska dyskutowali o osiągniętych sukcesach, kolejnych wyzwaniach i nadchodzących projektach. Rabinovitch napędzał efektywność energetyczną od 2006 roku więc posiadał ogromne doświadczenie, jednak dobra praca zespołowa dała jeszcze więcej siły do wprowadzenia zmian. Co więcej, komisje BHP i środowiskowa rozpoczęły regularne spotkania, żeby wspólnie szukać możliwości poprawy efektywności energetycznej. Obydwie składają się z pracowników fizycznych, kierowników, menadżerów warsztatu i utrzymania obiektu. Dodatkowo wszyscy pracownicy są zachęceni do dzielenia się swoimi pomysłami. Taka strategia pomaga wprowadzić głęboką zmianę kultury pracy w firmie.

Bazowy poziom wykorzystania energii

Z certyfikatem ISO 50001 i silną kulturą poszanowania energii *Global Wood Concepts* zaczęło ustanawiać sobie roczne cele w oszczędności energii i wdrożyło plan, który ma doprowadzić przedsiębiorstwo do zamierzonego sukcesy. Wprowadzone wskaźniki informują o tym jakie było zużycie energii na sztukę produktu – po 10 miesiącach pomiarów zanotowano poprawę efektywności o 3,26 %, a planowana poprawa na rok 2015 to 5%. „Zespół zarządzania energią daje efekty. Zużywamy mniej energii podczas gdy pracuje więcej maszyn” – mówi Rabinovitch

Global Wood Concepts ustawi sobie nowe cele na rok 2016 i plan działania by je wdrożyć. Możliwe projekty to:

- Wyeliminowanie niesprawnych nagrzewnic w całym budynku.
- Wymiana starych termostatów.
- Instalacja energooszczędnego oświetlenia LED w dokach załadunkowych.
- Wymiana starych maszyn na nowe z energooszczędnym silnikiem i osprzętem, które pozwolą zaoszczędzić energię w trybie stand by.

Reduktory ciśnienia: początkowo wszystkie urządzenia były podłączone do systemu pod ciśnieniem 120 psi – niekiedy większego niż potrzebowały. Podłączono reduktory (oznaczone strzałkami) które ograniczają ciśnienie do 60/90 psi. Szacowane oszczędności 17 365 kWh i 2 777 \$.

Wyzwania i przeszkody

- Przeszkody psychologiczne – kiedy zmiana kulturowa w dziedzinie efektywności energetycznej zajdzie, łatwiej jest wdrażać kolejne pomysły
- Przeszkody fizyczne – Wymiana starych urządzeń może nie być prosta w ciasnej przestrzeni produkcyjnej. Ostrożne planowanie było kluczowym wymogiem dla *Global Wood Concepts*.
- Zakłócenia produkcji – aby zminimalizować zakłócenia produkcji wszelkie modernizacje były prowadzone w czasie wakacyjnym. Mniejsze prace były prowadzone w weekendy.
- Koszty – mimo, że czasem potrafią być nieprzystępne, wsparcie od rządu pozwala osiągnąć racjonalne stopy zwrotu. Niekiedy jest to aspekt który waży na decyzji o rozpoczęciu projektu

- Opór na zmianę – ludzie najlepiej się czują w zadaniach, które już dobrze znają. Z czasem jednak wszyscy dostrzegają korzyści z poprawy efektywności energetycznej.
- Brak zrozumienia – ważne jest, żeby dać ludziom czas na przyzwyczajanie się do idei efektywności energetycznej. Dobra komunikacja to podstawa.

Wyciągnięte lekcje

- Nawet pojedyncza osoba, która jest oddana sprawie, potrafi wypracować projekt oszczędzania energii. Do zrobienia dużej zmiany wystarczy dobra wola.
- Jak najszybciej należy zdobyć przychylność zarządu. Ich wsparcie jest kluczowe
- Tak jak w reakcji chemicznej przy wdrażaniu efektywności energetycznej potrzebny jest katalizator. Kiedy pracownicy zaczną już dostrzegać różnicę wszyscy będą chcieli z Tobą współpracować.
- Wytrwałość to podstawa. Wielu pracowników i członków zarządu nie będzie wierzyło, że inwestycja może przynieść sensowne oszczędności. Jako lider energetyczny będziesz musiał niekiedy tłumaczyć sprawę wielokrotnie.
- Jeżeli poprawa efektywności będzie przyjemnością to sukces jest gwarantowany. Jeżeli lubisz codziennie tworzyć coś nowego, to masz dużo większe szanse na wprowadzenie zmian w Twoim przedsiębiorstwie.